

Et forbud mot gummigranulat på kunstgressbaner vil gå ut over dem det svir mest for: De små fotballklubbene og de fotballspillende barna, skriver Guri Idsø Viken. Illustrasjonsfoto: Gorm Kallestad / NTB scanpix

Hvem betaler for miljøpolitikken?

Debatt

Guri Idsø Viken, skribent

De siste årene har Oslos byråd vært opptatt av at det er for dyrt for barn å spille fotball, og at det skaper sosiale forskjeller.

Også Norges fotballklubber jobber for å få ned forskjellene i idretten. Siden idrettsklubbene har en selvstendig økonomi, hvor aktiviteter skal finansieres og treningsavgiften henger sammen med hvor dyrt det er å gjennomføre treninger, med alt hva det innebærer av baneleie, vedlikehold, drakter og slikt som koster flekk, har mange av klubbene forsøkt å kutte kostnader, gjennomført flere dugnader og kuttet i vedlikehold.

Det skal godt gjøres å henge med som travle fotballforeldre i et lite lokalt idrettsstyre.

Vil fase ut gummigranulat

Så kommer miljøvalget 2019. Miljøpartiet De Grønne gjør et brakvalg og blir værende i byrådet. Med seg har de 12 krav til hva byrådet skal gjøre med Oslo. Ett av dem er å fase ut all bruk av gummigranulat, altså disse oppmalte bildekkene som ligger nede i norske kunstgressbaner, og som vi fotballforeldre har sett mer enn nok av i hjem, biler og vaskemaskiner.

Fotballklubbene må altså bygge nye fotballbaner. Det kommer til å koste penger. Pr. 2017 er det 1603 kunstgressbaner fordelt på 1844 fotballklubber og 27.433 barne- og ungdomslag i Norge. Bare Vålerenga alene har oppimot 3000 barn som spiller fotball hver uke.

Og så rykker vi altså tilbake til start. Noen må betale. Ennå har vi ikke sett disse miljøkravene åpne noen pengekasse, men den bør være rimelig stor for at det skal monne. Ellers har ikke klubbene noe annet valg enn å øke treningsavgiften.

Gamle fakta

Det vi derimot har sett, er at det pågår større diskusjoner om hvorvidt gummi-

Både fotball og miljøvern er for viktig til å drukne i symbolpolitikk

granulat faktisk er så miljøskadelig som vi skal ha det til. Nye kunstgressbaner bruker langt mindre gummigranulat pr. kvadratkilometer enn tidligere. Ifølge Norges Fotballforbunds anleggssjef Ole Myhrvold viser svenske forsøk at det nå er lite mikroplast som når ut i grunnvannet. De fleste forskningsresultater bygger på gamle fakta.

EU er i gang med en større utredning i retning et mulig forbud, men den vil ikke være klar i begynnelsen av 2020. Utredningene har så langt konkludert med at granulatene ikke er helseskadelige, slik også mange fortsatt hevder.

Fotball er inkludering, helsefremming og sosial kontakt. Det er denne verdien som trues om idrettslagene skal bruke pengene sine på å bygge nye i fotballbaner eller i verste fall legge ned tilbud. Vi kan ikke bestemme oss for å gjøre en enorm inngripen i fotballklubbens økonomi bare fordi vi har sett oss rundt og syns det var litt for mye oppmalte bildekk i skittentøykurven og i området rundt fotballbanen.

Hvor effektivt er det?

Jeg heier på et rødgrønt byråd og deres offensive politikk for både å minke sosiale forskjeller og gjøre en ordentlig innsats for miljøet. Jeg er heller ingen biolog og skal ikke konkludere før EU. Det kan faktisk godt hende at det gagnar miljøet å forby kunstgress. Jeg har bare ikke sett noen tall for hvor mye mikroplast et forbud mot kunstgressbaner faktisk vil spare naturen for. Og det skulle vi jo gjerne hatt før tiltak utformet til å vinne miljøstemmer, gjennomføres i seiersrus.

Å forby mikroplast i klær ville trolig hatt langt større virkning, men det er kanskje vanskeligere å gå opp mot klesbransjen enn de små fotballklubbene?

Et forbud vil gå ut over dem det svir mest for: de små fotballklubbene og de fotballspillende barna. Vi skal gjøre rimelig mye dugnad før det overhodet er mulig for dem å snakke om å spille på kork. De dugnadstimenene bør ikke være forgjeves. Både fotball og miljøvern er for viktig til å drukne i symbolpolitikk.

Kort sagt

Mangfold og ytringsfrihet er to sider av samme sak

Kristian Gundersen har lest forslaget til «Handlingsplan for likestilling og mangfold» som er til behandling ved Det humanistiske fakultet (HF), Universitetet i Oslo. I sitt innlegg i Aftenposten fredag leser han det, nokså overraskende, som et mulig angrep på ytringsfriheten. Handlingsplanen dreier seg altså om mangfold og likestilling, og ytringsfrihet er nevnt i planen av to grunner.

For det første understrekes ytringsfrihet, takhøyde og faglig diskusjon fordi dette er sentrale verdier for HF. Disse verdiene skal forsvares og styrkes. Ytringsfriheten er altså nevnt i handlingsplanen nettopp for å sikre den. Videre er det nevnt for å understreke at noe av poenget med en handlingsplan for mangfold er nettopp å jobbe for økt mangfold, også i form av ytringsmangfold.

Mangfold og likestilling er vi lovpålagt å jobbe for, og det gjør vi altså med en plan som er ambisiøs og moderne. Mangfold er viktig også fordi det gjør oss bedre: Vi får inn flere perspektiver, nye, kritiske røster, og vi kan nyttiggjøre oss en bredere kompetanse.

Utkastet til handlingsplan er altså nå lagt frem, det har vært på høring, og vi har gjennomført allmøter på alle instituttene - nettopp for at dette skal diskuteres åpent og med full ytringsfrihet. Dette er en demokratisk prosess, og målet er å vedta en plan vi håper skal styrke demokratiet ved fakultetet, ikke svekke det.

Men dette er altså et forslag, og det kan hende at Gundersen peker på perspektiver som bør skrives tydeligere inn. For øvrig er trakassering forbudt ifølge norsk lov. Allikevel er det flere som rapporterer at de blir mobbet og trakassert i jobbsammenheng i universitets- og høyskolesektoren enn hva som er vanlig ellers i arbeidslivet. Det må vi ta på alvor. Aktivt arbeid mot trakassering er også aktivt arbeid for meningsmangfold og ytringsfrihet.

Frode Helland, dekan, Det humanistiske fakultet, UiOMathilde Skoie, prodekan, Det humanistiske fakultet, UiOGunn Enli, prodekan, Det humanistiske fakultet, UiO

Hvorfor ikke Bispevika?

I min oppvekst på Sørenga var området vest for Akerselvas utløp betegnet Bjørvika. Vi som bodde øst for elvens utløp, kunne glede oss over Bispevika. Dette er navn som fremgår av gamle kart og ikke minst Oslo Byleksikon side 92. Bispevika var Oslos gamle havn før Christian Kvart forlangte at byens borgere skulle bygge en ny by under Akershus festning, og at den skulle bygges i tegl slik at den ikke skulle brenne. Borgerne flyttet, men fortsatt var det liv i Bispevika, og nå graver arkeologene der etter rester av gamle fartøyer.

Både i Aftenposten og NRK omtales området som før het Bispevika, for Bjørvika. Er det fattet et vedtak om dette hos Byantikvaren, eller er det en villfarelse blant mediene? I så fall bør de få en reprimande fra Byantikvaren.

Ola Vaagbø, Oslo